

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Vår dato: 22.09.2014
Vår ref.: 201403548-3
Arkiv: 008
Deres dato: 23.06.2014
Deres ref.: 14/6310-1

Saksbehandler:
Ola Hermansen
22959205/ohe@nve.no

Høringssvar fra NVE - forslag til forskrift om økning av maksimalt tillatt biomasse for tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret

Innledning

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) brev av 23.06.14 om høring av forskrift om økning av maksimalt tillatt biomasse for tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret. NVE vil anføre noen motforestillinger til forslaget.

NVE er konsesjonsmyndighet for ferskvannet som benyttes i settefiskproduksjon. Hvor mye settefisk som produseres, har en nær sammenheng med hvor mye ferskvann som benyttes. NVE er derfor interessert i at det samarbeides på tvers av sektorene slik at staten framstår med en helhetlig bærekraftig politikk på området.

NVEs høringssvar er inndelt i en generell kommentar, en kommentar angående settefiskanlegg og en oppsummering.

Generell kommentar

NVE opplever den anadrome villfisksituasjonen langs norskekysten som dramatisk, med sterkt nedgang i laks- og særlig sjørørbestandene i flere av våre viktigste elver. Dette har også en sterk negativ effekt på anadrom villfisk og forvaltningen av vassdrag. Igjenom vassdragsforvaltningen er NVE godt kjent med rømnings- og luseproblematikken knyttet til næringen.

NVE har et stadig økende press på å forbedre tilstanden i vassdragene. Det blir brukt betydelige midler på forskning slik at vi kan finne de best mulige løsningene for å ivareta våre bestander av anadrom fisk samtidig som en kan utnytte vassdragene til næringsformål som bl.a. produksjon av settefisk som

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

benyttes i matfiskproduksjonen på sjø. Intensjon og mål for vassdragsforvaltningen er å ivareta gyte- og oppvekstområder samt å kunne forbedre forholdene i vassdrag der det allerede er etablert eldre vassdragsinngrep som ikke tilfredsstillende dagens miljøkrav.

Av den grunn mener NVE at det vil kunne slå uheldig ut for miljøet dersom biomassen av oppdrettsfisk langs kysten skal kunne økes ytterligere, med dagens miljøkonsekvenser knyttet til lakselus, rømning og forurensning. NVE er av den oppfatning at de ulike forvaltningsetatene må se helheten og at dette også må ses i samsvar med andre forvaltningsetaters virkemidler.

Settefiskanlegg

Forslaget til forskrift åpner for en mulighet til å søke om å utvide kapasiteten for gjeldende matfiskkonsesjon for laks, ørret og regnbueørret med 5 prosent. Dette innebærer en økning på 47 tonn, fra 945 tonn til 992 tonn maksimalt tillatt biomasse (MTB) per konsesjon i Troms og Finnmark fylke, og en økning på 39 tonn, fra 780 til 819 tonn MTB per konsesjon, for resten av landet. Økt biomasse kreves økt kapasitet i settefiskanleggene.

Settefisk er i dag en flaskehals i oppdrettsnæringen og mange av settefiskanleggene har større biomasse av fisk enn det vannkilden tåler. NVE er konsesjonsmyndighet for det ferskvannet som benyttes i settefiskproduksjonen. Et settefiskanlegg har et kontinuerlig vannuttak og det største behovet for vann forekommer som oftest i måneder med lite tilsig samtidig som vanntemperaturen i vassdragene er på det høyeste.

Ferskvann er en begrenset ressurs og det finnes vannbesparende tiltak som gassutluftere og oksygeninnblanding i de fleste gjennomstrømningsanlegg. I tillegg har de aller fleste anlegg et reguleringsmagasin i reserve. NVE opplever at disse tiltakene blir ofte presset til det ytterste i tørre perioder med lite vann i vassdraget. Enkelte vassdrag der anlegg kun har elveinntak kan en i tørre perioder risikere å tørrelegge deler av et vassdrag for å få nok vann til fisken i settefiskanlegget. Tørreperioder vil kunne føre til at mange anlegg vil måtte redusere sin produksjon av settefisk. Å stoppe vanntilgangen til settefiskanlegg, til fordel for slipp av minstevannføring eller for ikke å gå under LRV, vil gi katastrofale følger for fisken i anlegget.

NVE har i de senere årene registrert flere anlegg som søker om midlertidige tillatelser til å gå under laveste tillatte regulerte vannstand (LRV) eller fravik fra minstevannføring. Våre tilsyn med settefiskanlegg viser også at det forekommer til dels grove brudd på konsesjonsvilkår. NVE antar at bakgrunnen for bruddene på konsesjonsvilkårene har sammenheng med den store økonomiske kostnaden det vil ha for settefiskanleggene å redusere produksjonen av fisk.

Slik de fleste settefiskanlegg drives i dag vil en biomasseøkning på sjø med svært stor sannsynlighet kreve ytterligere tilgang på settefisk og øke presset på ferskvannsressursene langs kysten. NVE mener derfor at det må skje en endring i teknologien i settefiskbransjen før en økning i biomassen kan skje.

I vassdrag med allmenne interesser og der vannkilden er begrenset, bør anlegg tilstrebe å redusere vannuttak ved å ta i bruk fullverdig resirkuleringsteknologi. Et resirkuleringsanlegg (RAS) bruker betydelig mindre vann enn et gjennomstrømningsanlegg. Mindre inntaksvann og utløpsvann vil være mer skånsomt for miljøet samtidig som en kan øke smoltproduksjonen betydelig sammenlignet med et gjennomstrømningsanlegg.

NVE mener at det må stilles større krav til teknologi knyttet til settefiskproduksjonen dersom næringen skal vokse på matfisksiden.

Oppsummering

Konfliktene knyttet til oppdrettsnæringen har økt de siste årene og NVE mener næringen må kunne drifte dagens matfiskanlegg på en bærekraftig måte.

Ferskvannsressursen er en allmenn interesse og det er av stor betydning at den blir ivaretatt for fremtidige generasjoner. Settefisk er grunnsteinen i næringen og NVE er har fått sterke signaler på at det allerede er mangel på settefisk i enkelte fylker og det fortsatt stort behov for økt settefiskproduksjon med dagens biomasserammer på matfiskanleggene.

NVE mener det er kritisk å stille større krav til teknologi knyttet til settefiskproduksjonen før produksjonskapasiteten økes.

Med hilsen

Karin Margrethe Bugge
avdelingsdirektør

Anne Rogstad
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: